

Романъ, който слѣдъ кратко царуване билъ убитъ отъ братовчеда си Иванъ Владиславъ, който незаконно и насилствено заграбилъ и присвоилъ царския прѣстолъ⁵¹. Но и той не царувалъ дълго врѣме, защото при обсадата на гр. Драчъ билъ убитъ. Съ неговата смъртъ се прѣкратила династията на македонскитѣ Шишмановци, защото цѣлата българска държава била покорена отъ императора Василий II и присъединена къмъ византийската. Делянъ, синъ на царъ Гавриила, дѣйствително билъ избранъ за самовластенъ царъ и цѣлата владѣтелска власть му била връчена отъ възстаналитѣ противъ византийското владичество българи, обаче той не успѣлъ да освободи и възобнови българската държава, и затова не го причисляваме между българскитѣ владѣтели⁵².

Българитѣ слѣдъ почти двѣвѣковно робство възстанали противъ византийцитѣ и възобновили старата българска държава. Началницитѣ на възстаницитѣ двамата братя Петъръ и Асѣнъ били провъзгласени за царе и заедно управлявали до убийството на послѣдния. Вижда се обаче, че пръвъ и старши билъ Петъръ, и затова се установилъ въ старата българска столица Прѣславъ. До такъво заключение може да се дойде възъ основа извѣстията на съврѣмения византийски лѣтописецъ Никита Хониятъ, който винаги говори за дѣйствиата на двамата братя противъ византийцитѣ и въ държавата имъ⁵³.

⁵¹ Cedr. II, 458, 462

⁵² Ibid. 528.

⁵³ Nicet. 520. „Ταῦτα δ' ἐποίηε ἄτερος τῶν ἀδελφῶν ὁ Ἀσάν, ἀρχίνους ὢν διαφερόντως καὶ τοῖς ἀπόροις ἐπιναῖσαι τὰ ξύμφορα ἰκανώτατος“.

„Ibid. 572. „ . . . τοσοῦτον δ' εὐφράνθησαν οἱ Βλάχοι καὶ ἠγγαλλιάσαντο Πέτρος τε καὶ Ἀσάν . . .“

„Ibid. 612. „ . . . Ἐπὶ πᾶσι δ' οἷς Ἀλέξιος ἐπειράσατο βασιλεύσας, εἴ πως σπείσαιτο Βλάχοις, καὶ πρέσβεις πέπομφε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἀσάν“.